De hervormde kerk van Reduzum

Een eenvoudig zaalkerkje, toegewijd aan de heilige Vincentius, werd in het begin van de 14de eeuw gebouwd. Van een eventuele voorganger is niets bekend. Door enkele drastische ingrepen zowel aan exterieur als aan het interieur is van de oorspronkelijke situatie weinig zichtbaar gebleven. Enkele sporen wijzen op romano-gotische bouwstijl. In de jaren 1995-'96 is een grote onderhoudsbeurt uitgevoerd waardoor het kerkje veel aan aantrekkelijkheid heeft gewonnen.

Exterieur

In 1726 is de oorspronkelijke zuidmuur afgebroken en vervangen door een muur van kleine donkere baksteen. De dwarsarm, transept, gebouwd in de 15de eeuw is toen afgebroken. Sporen van het fundament zijn teruggevonden. De zuidelijke ingang kreeg een omlijsting in de vorm van een zandstenen poortje met twee pilasters en een halfrond segment waarin de wapens van de toenmalige kerkvoogden. Maker van de poort was Jacob Sydses Bruinsma, van wie meer werk bekend is in Friesland. Aan de oostzijde zijn in het vierzijdig gesloten koor restanten van oud metselwerk te zien. De noordmuur is het meest interessante deel van het exterieur. De muur bestaat hoofdzakelijk uit kloostermoppen, met duidelijk zichtbaar een dichtgemetselde ingang en een restant van een venster. Bij werkzaamheden enkele jaren geleden is ontdekt dat het hier niet de oorspronkelijke 14de eeuwse buitenmuur betreft. Deze bevindt zich achter een spouw met een 10 cm dikke laag vulsel. De binnenwand is in werkelijkheid de oorspronkelijke buitenmuur. De muur, die (nog) niet in zijn geheel is onderzocht, vertoont een ingang exact tegenover de zuidelijke poort. De ingang bleek dichtgemetseld met gele baksteentjes. Mogelijk is deze buitenmuur opgetrokken in 1726 met afbraakmateriaal van de zuidmuur.

Toren

In 1878 is de bouwvallige zadeldaktoren afgebroken en vervangen door de huidige toren met spits. De gietijzeren omheining van de spits en het siermetselwerk maken de neo-romaanse toren tot een levendig geheel.
In de toren twee luidklokken, waarvan de oudste uit 1628, niet meer functioneert. Het uurwerk is onlangs gerestaureerd.

Interieur

Dit is in drie fasen tot stand gekomen: een herinrichting in 1669-'70, daarna in 1859-'60 en tenslotte tijdens de pas afgesloten onderhoudsbeurt en renovatie 1995-'96.
In 1995 is de houten vloer verwijderd waardoor de vele, rijk gebeeldhouwde grafzerken weer zichtbaar zijn. In het koor de grafkelder van het geslacht Bootsma, verder zerken van de families Monsma, Feitsma, Bruinsma en Hoytes.

Het tongewelf is in 1859 aangebracht. Toen zijn ook de eikenhouten trekbalken verwijderd, alleen de meest westelijke is compleet met sleutelstukken, overgebleven. Het stucwerk is van 1883. De kronen zijn nieuw, aangeschaft in 1996. In dat jaar zijn ook de muren gemarmerd. De banken zijn geplaatst in 1859. Achterin enkele gesloten banken, oorspronkelijk niet met deurtjes maar met gordijntjes. Alle banken hebben eenvoudig snijwerk. Enkele diakenbanken in het koor zijn onlangs verwijderd. De preekstoel dateert uit 1669. Hij is sober uitgevoerd met gekorniste panelen, omgeven met lijstwerk. Op een der panelen is nog een klein fragment van de oorspronkelijke ebbenhouten inleg te zien. Het in 1669 geplaatste doophek is al in 1950 verwijderd. Verder te bezichtigen: een modern houten doopvont met zilveren schaal, koperen kaarsenhouders, eenvoudige tekstborden, het traditionele ponkje.
Tijdens de recente renovatie zijn koffie- en toiletvoorzieningen aangebracht.
De kerk wordt thans ook gebruikt voor toneelvoorstellingen en concerten.

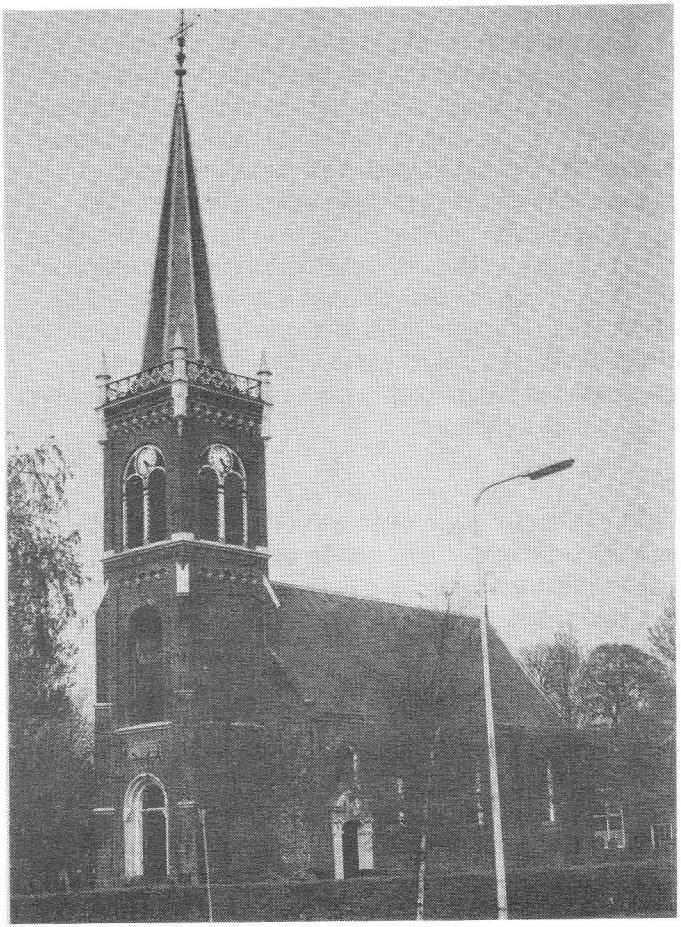

De hervormde kerk van Reduzum

Het orgel

Reeds in 1543 was er een orgel aanwezig, in 1669 is er sprake van hetzij een nieuw orgel, hetzij een restauratie van het aanwezige instrument.
In 1785 wordt het huidige instrument geplaatst, een werkstuk van Albertus Johannes Van Gruisen, leerling van Albertus Anthonie Hinsz. In 1859 moesten er enige veranderingen aangebracht worden wegens het verlagen van het gewelf. De firma L. van Dam herstelde en wijzigde toen het instrument. Daarbij is de hoofdkast aan de onderkant 30 cm verlaagd en zijn nieuwe frontpijpen aangebracht. Zowel op Hoofdwerk als op Rugwerk zijn enkele stemmen gewijzigd. In de loop der jaren werd het orgel, dat geldt als een van de mooiste instrumenten in de provincie, onbespeelbaar. In 1995-'96 is door de orgelmakerij Bakker & Timmenga te Leeuwarden een consoliderende restauratie uitgevoerd, waarbij de dispositie onveranderd is gebleven. Ook het orgelfront, vermoedelijk een ontwerp van Van Gruisen, is gerestaureerd waarbij het sombere zwart vervangen is door diepgroen.

Dispositie

Hoofdwerk
Bourdon 16vt Bas(1860)
Bourdon 16vt Discant
Prestant 6vt (1860)
Roerfluit 8vt
Octaaf 4vt
Fluit does 4vt
Quint 3vt
Superoctaaf 2vt
Trompet 8vt Bas
Trompet 8vt Discant

Rugpositief
Holpijp 8vt
Viool de Gambe
(1860)
Prestant 4vt
(frontpijpen 1860)
Woudfluit 2vt
Dulciaan 8vt
Tremulant

Pedaal Aangehangen

Oktober 1997
G. Yedema